

HVAD VIL VI MED DEN KOLLEKTIVE TRAFIK

Hvis vi vil forbedre den kollektive trafik i Danmark, må vi tænke stort og ikke kun regionalt. Som buschauffør og nogen gange passere oplever jeg, at de besparelser - som hele tiden rammer den kollektive trafik er en dødsspiral. Derfor skal der tænkes nyt og udvikling frem for afvikling.

I Randers og mange andre byer har vi valgt at spare på den kollektive trafik fremfor at investere. Vi skal naturligvis ikke acceptere tomme busser - men det kan vi planlægge os ud af. Bybusserne skal gøres langt mere attraktive og langt billigere for brugerne.

En af løsningerne vil være en fremtid med to landsdækkende trafikselskaber – hvor vi kan skabe en enklere og bedre kollektiv trafik i Danmark.

I dag har Danmark seks trafikselskaber, som administrerer den kollektive trafik på tværs af regionerne. Det betyder, at passagerer, der rejser på tværs af landet, oplever forskellige priser, regelsæt og billetstrukturer. En opdeling i kun to trafikselskaber – et for Østdanmark og et for Vestdanmark – kunne skabe en mere strømlinet oplevelse for passagererne og samtidig forbedre trafikplanlægningen. Sådan en ændring ville kunne skabe større sammenhængskraft i den kollektive trafik og gøre den mere attraktiv og tilgængelig for hele befolkningen.

Seks selskaber, seks systemer

De nuværende seks trafikselskaber – Movia, Fynbus, Midttrafik, Nordjyllands Trafikselskab, Sydtrafik og DSB – driver i dag kollektiv transport i hver deres område. Hvert selskab har sine egne regler, priser og billetstrukturer, og de arbejder ud fra de enkelte regioners særlige forhold og behov. Mens det på papiret kan give mening, har det skabt en uoverskuelig oplevelse for de mange pendlere og rejsende, der krydser regionsgrænser.

Når passagerer i Danmark rejser på tværs af disse områder, kan de opleve forskellige priser for lignende afstande, og ofte er der brug for flere billetter for at komme fra ét område til et andet. Denne kompleksitet mindsker tiltrækningskraften ved den kollektive trafik og kan få passagerer til at vælge bilen i stedet.

Fordelene ved en opdeling i øst og vest

En løsning kunne være at reducere de seks trafikselskaber til kun to: ét for Østdanmark, der dækker Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm, og ét for Vestdanmark, der omfatter Jylland og Fyn. En sådan struktur vil medføre en række fordele:

1. Ensretning af regler og priser

Med kun to trafikselskaber vil der være mulighed for at harmonisere priser og regelsæt for hele landet, eller i hvert fald på tværs af de to store regioner. Dette vil betyde, at passagererne oplever ens priser for lignende afstande og ensartede regler uanset deres rejserute. Med færre variationer i pris- og billetsystemet vil passagererne lettere kunne planlægge deres rejser og forstå billetstrukturen.

2. Effektivisering af trafikplanlægningen

Ved at samle ansvaret for trafikplanlægningen i færre hænder vil det være lettere at sikre sammenhængende ruter, som passer bedre til danskernes rejsemønstre. Det vil også give mulighed for bedre at planlægge og koordinere større infrastrukturprojekter og skabe en kollektiv trafik, der mere effektivt tilgodeser både byer og landområder.

3. Økonomiske besparelser og stordriftsfordele

Med færre selskaber vil der være mulighed for besparelser på administration og drift. Disse midler kan i stedet investeres i at udvide antallet af afgang, forbedre faciliteter eller i at gøre billetterne billigere for passagererne. Samtidig vil stordriftsfordele i indkøb og administration kunne frigive ressourcer til kvalitetsforbedringer.

4. Forenklet billet- og betalingssystem

En opdeling i kun to selskaber vil også gøre det lettere at indføre ét fælles billetsystem for hele landet. Med færre apps og betalingsløsninger vil passagererne kunne bruge én og samme billet på tværs af regionerne, hvilket vil skabe en langt mere gnidningsfri oplevelse, særligt for de mange pendlere, der rejser mellem regionerne dagligt.

En kollektiv trafik for hele Danmark

Ved at dele Danmark op i Østdanmark og Vestdanmark kan de to trafikselskaber tilpasse deres løsninger til de behov, der er i hver af regionerne, samtidig med at de skaber en bedre sammenhæng. Østdanmark, som har en høj koncentration af pendlertrafik og store byområder, kan fokusere på at optimere kapaciteten og frekvensen på stærkt trafikerede strækninger. Vestdanmark, der dækker et større geografisk område med spredt befolkning, kan prioritere gode forbindelser til mindre byer og landdistrikter, så kollektiv trafik bliver et attraktivt alternativ i hele landet.

Miljø- og klimagevinster

Et mere sammenhængende og brugervenligt kollektivt trafiksystem kan have stor betydning for Danmarks klimamål. En forenkling og forbedring af kollektiv transport vil kunne få flere danskere til at vælge offentlig transport frem for privatbilisme. Dette vil reducere CO₂-udledningen og mindske trængslen på vejene, hvilket vil være et vigtigt skridt i retning af en grønnere fremtid.

Udfordringer og overvejelser ved en omstrukturering

En opdeling af de seks trafikselskaber til to vil ikke være uden udfordringer. For det første vil en sådan omstrukturering kræve en grundig planlægningsproces og sandsynligvis en overgangsperiode, hvor de enkelte selskabers ansvarsområder og systemer skal forenes. Dette kan medføre omkostninger og kræver investering i nye systemer og teknologier for at sikre en gnidningsfri overgang for passagererne.

Derudover vil der være behov for at bevare en form for lokal tilpasning, så de enkelte områder i Danmark stadig har trafiktilbud, der passer til deres særlige behov. Trafikselskaberne må fortsat have en tæt dialog med de lokale kommuner og regioner for at sikre, at de kan tilpasse sig både bymæssige og landlige rejsebehov.

Et vigtigt skridt mod fremtidens kollektiv transport

Ved at samle Danmarks seks trafikselskaber til blot to landsdækkende enheder kan vi skabe et mere sammenhængende og brugervenligt kollektivt trafiksystem, som vil gøre det lettere og mere attraktivt at vælge offentlig transport. En opdeling i øst og vest kan bane vejen for en mere effektiv, bæredygtig og økonomisk holdbar kollektiv trafik, hvor færre passagerer fravælger bussen eller toget på grund af prisforskelle og komplekse regelsæt.

Danmark står over for en vigtig beslutning om, hvordan kollektiv transport skal struktureres fremover. Hvis vi

ønsker at fremme bæredygtig mobilitet og samtidig gøre det lettere for alle danskere at rejse på tværs af landet, er en opdeling i øst og vest et oplagt skridt på vejen mod et kollektivt trafiksystem, der lever op til fremtidens krav om sammenhæng og tilgængelighed samt været et skridt mod billigere kollektiv trafik for brugerne.

Lad os nu fokusere på udvikling i stedet for afvikling.

Den kollektive trafik er vigtig for os socialdemokrater - derfor opstiller jeg som kandidat til det kommende kommunevalg - hvor jeg håber på jeres støtte.

Af Peter Amstrup Nielsen
Næstformand Kommuneforeningen
Kandidat til KV